

شماره نشر: ۲۴۳

کلاه سبزه‌ها

(خاطرات نیروهای ویژه هواپرد)

www.ketab.ir

سمیه ذاکری خطیر، رضا ذاکری خطیر

سرشناسه	ذاکری خطیر، سمیه، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	کلاه‌سبزها: خاطرات نیروهای ویژه هوایرد / نویسندگان سمیه ذاکری خطیر، رضا ذاکری خطیر؛ ویراستار سیدحمید رهنما.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۳۳۴ ص.: مصور (رنگی)، عکس (رنگی): (۱۴/۵ × ۲۱/۵) س.م.
فروست	انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا؛ شماره نشر ۲۳۳.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۲-۲۰-۹ - ریتال: ۱۵۰۰۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی	قیفا
عنوان دیگر	خاطرات نیروهای ویژه هوایرد.
موضوع	ایران - ارتش - یگان‌های ویژه هوایرد - خاطرات
موضوع	Iran. Artesh -- Special Air Service -- Diaries:
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - خاطرات
موضوع	Personal narratives -- Iran -- Iraq war, 1980 - 1988:
موضوع	سرداران - ایران - خاطرات
موضوع	Generals -- Iran -- Diaries:
شناسه افزوده	ذاکری خطیر، رضا، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا
رده‌بندی کنگره	DSR ۱۳۱/ذک۸ ۱۳۹۵:
رده‌بندی دیویی	۹۵۵/۰۰۹۲۲:
شماره کتابشناسی ملی	۴۴۴۴۰۷:

کلاه‌سبزها (خاطرات نیروهای ویژه هوایرد)

- نویسندگان: سمیه ذاکری خطیر، رضا ذاکری خطیر
- ویراستار: سیدحمید رهنما
- صفحه‌آرایی: حمید وطن‌خواه
- طرح جلد: آرمان شیرازی
- ناظر چاپ: محمدناصر بیاتی
- نوبت و سال چاپ: دوم / ۱۴۰۱
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- بها: ۱۰۰/۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۲-۲۰-۹
- ناشر: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران

«این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.»

نشانی: تهران، صندوق پستی ۳۳۷۶-۱۶۷۶۵، سازمان عقیدتی سیاسی

ارتش جمهوری اسلامی ایران، معاونت فرهنگی و روابط عمومی

(اداره فرهنگی و انتشارات) وبگاه: www.aja.ir

تلفن: ۸۱۹۵۹۳۸۱ و ۸۸۴۷۵۵۰۳ نشانی الکترونیکی: ajapub@yahoo.com

مرکز توزیع محصولات فرهنگی ارتش: ۲۲۹۳۹۱۲۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
۲۱	● تاریخچه تشکیل تیپ نیروهای ویژه هوارد
۲۱	پیش از پیروزی انقلاب اسلامی ایران
۲۳	پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران
۲۸	آموزش به دیگر بخش‌های نیروهای مسلح
۲۹	فعالیت پس از جنگ تحمیلی
۳۳	دوره‌های تخصصی و مدت آموزش در تیپ هوارد
۳۵	فرماندهان تیپ ۶۵ نوهد از تشکیل تا سال ۱۳۸۹
۳۷	● خاطرات سرتیپ دوم ستاد بیژن پارسا
۳۷	معرفی
۳۸	ورود به تیپ نیرومخصوص
۳۹	شکل‌گیری دوباره یکان رهایی‌گروگان و جریان کودتای نافرجام نقاب
۴۳	مقابله با گروهک‌های ضدانقلاب، پیش از آغاز جنگ تحمیلی
۴۹	آغاز جنگ تحمیلی
۵۸	هویزه
۶۹	عبور از کرخه
۷۲	عملیات در ساحل کارون

- مقاومت در سوسنگرد ۸۱
- انتقال به تهران ۹۹
- بازگشت به مناطق عملیاتی غرب ۱۰۲
- مین‌گذاری در خاک عراق ۱۰۴
- اعزام به قرارگاه صالح‌آباد ۱۱۲
- ردیاب ۱۱۷
- شهادت غلامرضا گلدست ۱۲۸
- عملیات بیت‌المقدس ۱۳۱
- **خاطرات سرهنگ ستاد اصغر ناطق نوری** ۱۴۱
- معرفی ۱۴۱
- خنثی کردن کودتا در پایگاه شهید نوزه ۱۴۲
- سقوط ۲۱۴ ..... ۱۴۸
- **خاطرات سر تیپ دکتر محمد رضا قزایی آشتیانی** ۱۵۷
- معرفی ۱۵۷
- محاصره در ارتفاعات تالش ۱۵۸
- یورش ضدانقلاب به پایگاه صیدآباد ۱۶۷
- **خاطرات سر تیپ دوم ستاد مصطفی اصلانی** ۱۷۳
- معرفی ۱۷۳
- نجات گردان سپاه از محاصره ۱۷۳
- **خاطرات سر تیپ دوم ستاد مجتبی اصلانی** ۱۸۱
- معرفی ۱۸۱
- گرفتار در کوهستان ۱۸۲
- حمله به گردان زین‌القوس عراق ۱۸۹
- **خاطرات سرهنگ علیرضا مرادی** ۱۹۹
- معرفی ۱۹۹
- حمله به زندان شهری‌کند ۲۰۰

- ۲۱۴ ..... حمله به تیپ ۳ گارد ریاست جمهوری عراق
- ۲۲۳ ..... **• خاطرات سرهنگ ستاد سید محمود اکبرنیا**
- ۲۲۳ ..... معرفی
- ۲۲۳ ..... عملیات در دشت حیات
- ۲۳۰ ..... شهادت عزیزالله اسلامی
- ۲۳۱ ..... در جست‌وجوی بالگرد گمشده
- ۲۳۹ ..... **• خاطرات سرهنگ قیصر هم‌رنگ**
- ۲۳۹ ..... معرفی
- ۲۳۹ ..... درگیری در ارتفاعات سرشاخان
- ۲۴۹ ..... **• خاطرات سروان قدرت‌الله فرجی**
- ۲۴۹ ..... معرفی
- ۲۴۹ ..... انهدام مرکز آموزشی گروهک حیات
- ۲۵۴ ..... در تعقیب کومله
- ۲۵۹ ..... **• خاطرات سروان علی محمدزاده**
- ۲۵۹ ..... معرفی
- ۲۵۹ ..... انهدام پایگاه در دیانا
- ۲۶۴ ..... نجات جان سرباز
- ۲۶۹ ..... **• خاطرات سروان حسین دینی**
- ۲۶۹ ..... معرفی
- ۲۶۹ ..... ربایش در خاک عراق
- ۲۷۶ ..... درگیری در روستای قمجیان
- ۲۸۳ ..... **• خاطرات سروان ولی خواجه‌وندی**
- ۲۸۳ ..... معرفی
- ۲۸۳ ..... عملیات در کورت عراق
- ۲۸۸ ..... انهدام پایگاه مرگسور عراق
- ۲۹۱ ..... مین‌گذاری در جاده اربیل - مرگسور

مقدمه

«جا دارد که امروز ارتش جمهوری اسلامی ایران را ارتش حزب‌الله بنامیم.»^۱

هم‌زمان با قیام مردم به رهبری امام خمینی (ره) بر ضد رژیم فاسد و ستمگر پهلوی، ارتش هم متأثر از شرایط جامعه، همپای مردم، قدم در میدان مبارزه گذاشت. ارتشیان، به‌جز وعده‌ای از سران آن، مانند دیگر آحاد جامعه از ظلم و ستم به تنگ آمده و راه مبارزه و مقاومت را در پیش گرفتند. آنان با پشت‌پازدن به وعده‌های سران رژیم منحوس پهلوی، به مکتب الهی روح‌الله روی آوردند و از تمام خوشی‌ها و لذت‌های دنیایی دل‌کنند. کم‌کم آنها که دغدغه دین و مذهب داشتند، گرد هم جمع شدند و گروه‌ها و انجمن‌هایی را تشکیل دادند. افراد این گروه‌ها، بیانات امام خمینی (ره)، اعلامیه‌ها، توصیه‌ها و سخنرانی‌های ایشان را منتشر می‌کردند و سعی در آگاه‌سازی و توجیه کارکنان ارتش داشتند. هماهنگی و انسجام نسبی بین نیروهای مبارز و انقلابی ارتش سبب شد تا آنان همراه با ملت مظلوم و ستم‌دیده ایران در مقابل رژیم پهلوی بایستند و مهم‌ترین نقش را در انحلال آن حکومت سفاک ایفا کنند.

پس از سربلندی ارتش در آزمون بزرگ انقلاب، مسئولیت اصلی برقراری امنیت ایران اسلامی و دفاع از مرزهای کشور بر عهده ارتشیان غیور گذاشته شد. از سویی، عده‌ای که همچنان امید واهی به شکست انقلاب داشتند، سعی می‌کردند آخرین تیرهای خود را رها کنند؛ که همان بدبینی به ارتش و در نهایت، تلاش برای انحلال آن بود. این نقشه شوم از سوی برخی سران مزدور طراحی شد. این‌ها مدعی بودند که برخی فرماندهان ارتش، دست‌نشانده حکومت پهلوی بوده و در سرکوب جنبش مردم دست داشته‌اند. تلاش مذبوحانه این‌ها به منظور انحلال ارتش، با درایت امام خمینی (ره) ناکام ماند و این توطئه نقشی بر آب شد. آن پیر فرزانه که از خلوص، ایمان و تعهد در بدنه ارتش آگاه بود، ۲۹ فروردین را «روز ارتش» نامیدند. خیلی زود شاکله ارتش منسجم و بازسازی شد.

یکی از تیپ‌های مهم ارتش، تیپ ۲۳ نیروهای ویژه بود که بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی توسط تعدادی از نیروهای مؤمن و انقلابی تیپ، دوباره سازماندهی شد. از آنجا که این تیپ از آموزش، تخصص و قابلیت‌های ویژه در حوزه جنگ‌های چریکی برخوردار بود، نقش مهم و حساس سرکوب توطئه گروهک‌ها و درگیری‌های سراسر کشور را بر عهده گرفت. زمان زیادی از پیروزی انقلاب اسلامی ایران نگذشته بود که با دسیسه دشمنان، بسیاری از مناطق کشور درگیر قدرت‌طلبی گروهک‌های مزدور و ضدانقلاب شد. گروهک‌های ضدانقلاب مناطق کُردنشین در غرب و شمال غرب، همچنین گروه‌هایی به نام خلق ترکمن، خلق بلوچ و خلق عرب در مناطق خود علیه انقلاب نوپای اسلامی ایران شورش کردند.

رشادت‌ها و شجاعت‌های تیپ نیرومخصوص، با آغاز جنگ تحمیلی، بیش

از پیش نمایان شد. این تیپ از همان نخستین روزهای جنگ به مناطق جنوبی اعزام شد؛ اعزامی که به جرئت می‌توان گفت کسی از آن سخن به میان نیاورده است. طومار دلاوری‌ها و شجاعت‌های این نیرو در هشت سال دفاع مقدس خیره‌کننده است. عملیات‌های نفوذ به عمق خاک عراق، حمله به پایگاه‌های اصلی و مهم شمال عراق، عملیات‌های چریکی، ایفای نقشی بی‌بدیل و اثرگذار در پیروزی رزمندگان در عملیات‌های بزرگی همچون بیت‌المقدس، مبارزه‌های نفس‌گیر با منافقین در مناطق غرب و جنوب، از جمله جان‌فشانی‌های تیپ نیرومخصوص ارتش در طول هشت سال دفاع مقدس است.

تیپ ۲۳ نیرومخصوص در نخستین روزهای آغاز جنگ، نیروهای خود را روانه میدان مبارزه کرد. آنها گمنام، بی‌ادعا و تنها برای دفاع از مملکت اسلامی خود، با تمام توان و هلاکت‌های خود و بدون هیچ ترس و واهمه تا قلب ارتش مجهز و مسلح عراق پیش رفتند و ضربات سنگینی به آنها وارد کردند. تلفاتی که عراق در پی حملات و مقاومت نیرومخصوص ارتش متحمل می‌شد، به اندازه‌ای برایشان سخت و جبران‌ناپذیر بود که در برخی گزارش‌های رسانه‌های بیگانه از آن به‌عنوان «شدیدترین حملات پارتیزانی ارتش ایران» یاد می‌شد.

در روزهای آغازین جنگ که هنوز عملیات‌ها منسجم نبود و مناطق جنوب کشور پر شده بود از حضور داوطلبانه مردم، تیپ نیرومخصوص براساس آموزش‌های خود، پیوسته و بی‌وقفه حملاتی را طراحی کرد و با توجه به تجهیزات خود، عملیات‌های ایذایی بسیاری انجام داد. حضور تیم‌های عملیاتی تیپ ۲۳ در قالب تیم‌های چریکی دکتر چمران و دادن آموزش‌های رزمی به بسیجی‌های داوطلب، بهترین بهره از توان و ظرفیت‌های این نیرو بود.